Örjan Jakobsson

Örjan Jakobssons mamma Hildur växte upp i Vargträsk .
- Där var jag mycket under de tidiga åren, främst under somrarna, och då hos mormor Johanna (Olofsson), berättar Örjan som själv växte upp i Västra Örträsk.
- Men jag har mängder av barndomsminnen från Vargträsk.

Örjan såg dagens ljus 1937 och bodde under sin uppväxt mitt i byn Västra Örträsk tillsammans med äldre brodern Olaus och föräldrarna Edvard och Hildur.
När Vargträskbladet träffade Örjan för denna text var det i precis samma hus.
- Jag och min bror tog över hemmanet och sen delade vi upp det hela så att det blev jag som tog hand om huset, berättar Örjan som sedan många år tillbaka är fast sommarboende i Västra Örträsk.
- I år åkte jag upp nionde juni, åkte tillbaka till Uppsala en bit in i augusti då det började mörkna på kvällarna.
Och så har det sett ut under många år, men vi spolar tillbaka bandet…
Under barnaåren tillbringade han mycket tid i Vargträsk hos mormor Johanna Olofsson (gift med Karl som då hade gått bort).
- Mormor bodde i ena delen av ett större hus som stod nedanför där Sigge och Rakel (Vesterlind) håller till. I andra delen av huset bodde morbror Gustav och Berta Adbo med sönerna, det vill säga mina kusiner Martin och Karl-Gustaf. Vi barn bodde uppe på utevinden när vi var där.

GICK FRÅN SKARDA

Det var också umgänget med kusinerna som lockade med Vargträsk.
- Vi fiskade, badade och hade otroligt roligt. Sen var det inte bara med Martin och Karl-Gustaf utan med fler kusiner som Ädelgrans och Kihls barn och även Sture och Lars-Erik Westin var där i Vargträsk rätt ofta.
Örjan tänker nostalgiskt tillbaka på de tidiga Vargträskåren och då pratar vi 1940-tal och en bit in på 50-talet.
- Det gick ingen buss till Vargträsk på den tiden så man fick vackert kliva av Lyckselebussen nere i Skardavägskälet och gå milen som var kvar. Jag minns en gång att Henrik (Kihl) kom och mötte oss och att vi den gången fick cyklande besök av brevbäraren Ture Edlund när vi tagit en rast och satt med våra smörgåsar.
Örjan minns en annan planerad promenad upp till Vargträsk.
- Hela vår familj skulle på ett julbesök över dagen till mormor, men hade då så tur att det kom en hästskjuts med fin risselsläde från Långsele som vi fick åka med och även boka hemskjuts på kvällen.
Minnena avlöser varandra i en sällan silande ström:
- Det fanns inget rinnande vatten på den tiden så i farstun mellan lägenheterna, som man nog skulle ha kallat det i dag, stod en vattenhink som gällde för båda hushållen. Där fanns en skopa som man fick använda när man var törstig, att morbror Gustav snusade brydde man sig inte om, skrattar Örjan och tillägger:
- Men det var inte bara lek och stoj, vi började tidigt jobba i plantsättningen för Modo eller om det var kronan. Det var slitigt men också trevligt där vi var flera kusiner som var med, men också den äldre generationen som Herman (Vesterlind) och morbror Nisse (Kihl).
Örjan berättar också att det i Vargträsk inte bara var boende hos mormor Johanna som gällde.
- Nej, faktum är att mina föräldrar Edvard och Hildur på gamla dagar hyrde skolan i Vargträsk ett par sommar det var före Paul Karlssons tid då den var i kyrkans ägo varför dom hyrde av prästen i Örträsk.

- Det fungerade som ett utflyktsmål trots att mamma och pappa inte hade någon bil och var beroende av att få skjuts av andra. Även om dom hade en stor trädgård hemma i Västra Örträsk hann dom anlägga ett jordgubbsland där uppe vid skolan i Vargträsk.

BUBBLA I SKANSHOLM

Örjan gick de första skolåren i Västra Örträsk.

- Då var den inhyst i den stora röda byggnaden där man kör ner till tidigare stugbyn. Den senare skolan i tegel mitt i byn byggdes någon gång på 1950-talet men där hann jag aldrig gå. Hemma fick han hjälpa till en del.
- Det var mycket slåttersysslor under sommaren, pappa hade fem, sex kor och någon häst. På vintern jobbade han i skogen.

Senare väntade realskola i Lycksele under fyra år.

- Jag och min bror, som gick två år över mig, var inackorderade hos en Långselebördig familj som hette Egebro.

Därefter väntade gymnasiet och då valde Örjan att flytta till Umeå.

- Tre år på Mimerskolan mitt i stan och det fjärde i då helt nybyggda Östra Gymnasiet blev det och det på biologigrenen.

Efter det väntade militärtjänstgöring i Sollefteå.

- Vi som hade tagit studenten fick längre militärtjänstgöringstid men det var väl bra. Vi fick faktiskt också en penningsumma när vi muckade minns jag.

Mindre bra var året därefter då han vikarierade som lärare för brodern Olaus (gjorde då lumpen) i Skog utanför Skansholm i Vilhelmina kommun.

- Jag vet inte hur det kom sig, men såg då att jag inte passade som lärare. Ungarna där fick knappast någon bra undervisning av mig, ler Örjan åt minnet.
- Det mesta positiva under Skansholmstiden var att jag då köpte min första bil av en kronjägare i Vänjaur, det var en fin folkvagnsbubbla som jag sen tog med mig till Uppsala.

Istället för en fortsatt lärarkarriär flyttade han nämligen 1960 till Uppsala och där har han blivit kvar.

- Att jag åkte dit då berodde på att det var det närmaste universitetet på den tiden. Jag började dumt nog läsa matematik, men behövde det för att komma in på kemi som det blev sen. Jag läste även geologi vilket var intressant.
- Det var givetvis ett stort steg att flytta dit ner, men det gick bra och till sist hade jag fått ihop mina sex betyg som på den tiden krävdes för en fil kand.

Utflugen ur och färdig i klassrummen tog Örjan 1964 anställning hos Försvarets Forskningsanstalt (FOA).

25 PHARMACIAÅR

- Där sysslade jag med hållbarhet på krut och hade nytta av mina kemikunskaper. Trist nog höll företaget till i Ursvik i Solna dit jag pendlade från Uppsala i sex år fram till 1970 då jag istället började jobba för Pharmacia i Uppsala och slapp pendla.

För Pharmacia jobbade Örjan sen i hela 25 år fram till 1995.

- Då hade ett amerikanskt bolag köpt upp dom, det skulle till mycket förändringar och bli mindre personal varför jag erbjöds avtalspension och nappade trots att jag då bara var 58 år.

Under dessa år hade Örjan också bildat familj med nu framlidna hustrun Inger som hade soldatnamnet Sommar i efternamn.

Barnen Magnus, 54 år, och Katarina, 47, har han i dag boende i mellan-Sverige.

- Katarina jobbar inom apoteksbranschen och bor med sin familj i Näsby Park i norra Stockholm medan Magnus, som jobbar med datamjölkrobotar, bor i Gustavsberg öster om Stockholm.
- När barnen var små var vi alltid i Örträsk på somrarna och nu kommer dom också upp och hälsar på med sina familjer.

Örjans bror Olaus (Olle) gick bort för drygt 20 år, men Olles son Anders bor permanent i Västra Örträsk.
- Vi umgås en del och så har jag min kusin Martin (Adbo) i Örträsk.
Örjan börjar räkna upp alla kusiner och kommer till ett drygt 20-tal utan att garantera att han inte glömt någon. Av dessa är det ett tiotal som fortfarande lever.
Örjans somrar i Örträskbygden har en stor dos social prägel över sig.
- Att besöka Vargträskdagen är exempelvis en trevlig och stark tradition för mig.
Golf spelas också.
- Jag är distansmedlem i Bjurholms Golfklubb och spelar med dom varje tisdag. Hemma i Uppland är det på Uppsala Golfklubb jag är medlem.

INTE SYSSLOLÖS

- I Örträsk blir jag i alla fall aldrig sysslolös. Det finns alltid något att göra på gården och så har jag blivit allt mer intresserad av min Vargträskbördiga släkt och börjat forska och skriva en del om Norbergarna, berättar Örjan och han är knappast heller sysslolös under övriga årstider hemma i det Uppsala där han huserat i snart 60 år.
- Vi är några tidigare arbetskamrater som träffas tre gånger i veckan på Fyrishov där det finns en relaxavdelning som vi nyttjar, Vi pratar och fikar, men är även i gymmet.
Spanien och då närmare bestämt Almunecar inte så långt från Malaga har varit en annan vistelseort för Örjan.
- Jag och hustrun hade en lägenhet där under närmare tio år där vi var rätt mycket, nu har dottern Katarina tagit över den och det är inte så länge sedan jag också var dit, berättar Vargträskprofilen Örjan Jakobsson.

ÖRJAN JAKOBSSON, VARGTRÄSKPROFIL

Ålder:	81 år.
Syssla:	Pensionär.
Bor:	Uppsala och under somrarna i Västra Örträsk.
Familj:	Två barn och fem barnbarn.
Intressen:	Golf och släktforskning.